

Skånes hembygdsförbund

Verksamhetsplan 2022

Innehållsförteckning

Avsiktsförklaring	2
Sveriges hembygdsförbund	2
<i>Hembygdsrörelsens grundsyn</i>	<i>2</i>
<i>Hembygdsrörelsens vision</i>	<i>2</i>
<i>Sveriges hembygdsförbunds fokusområden 2018–2022</i>	<i>2</i>
Samverka, synliggöra, förmedla, främja och utveckla	3
<i>visa hembygdsrörelsens bidrag till ett hållbart samhälle</i>	<i>3</i>
<i>delta i samhällsdebatten tillsammans med medlemsföreningarna</i>	<i>3</i>
<i>synliggöra hembygdsrörelsen som folkbildare</i>	<i>3</i>
<i>synliggöra medlemsföreningarnas kunskap, samlingar, arkiv och bokutgivning</i>	<i>3</i>
<i>kommunicera förbundets och medlemsföreningarnas roll som kulturaktörer</i>	<i>3</i>
<i>utveckla samarbeten lokalt, regionalt och nationellt</i>	<i>4</i>
<i>stödja medlemsföreningarnas utvecklingsarbete</i>	<i>4</i>
<i>arbeta med digital tillgänglighet</i>	<i>4</i>
<i>utveckla samarbetet med släktforskning och arkiv</i>	<i>4</i>
Barn och unga	5
<i>utveckla kulturarvspedagogik inom hembygdsrörelsen i samverkan med kulturarvsinstitutioner, medlemsföreningar, skolor och andra organisationer</i>	<i>5</i>
<i>främja möten mellan hembygdsrörelsen och unga på deras fritid</i>	<i>5</i>
<i>med läroplanen som grund stötta medlemsföreningarna i skolsamarbeten</i>	<i>5</i>
<i>FN:s konvention om barnets rättigheter</i>	<i>5</i>
Natur- och kulturmiljöer	6
<i>utveckla samarbeten</i>	<i>6</i>
<i>Ballingstorp, Biskopskällaren och Björkhagen, Gessie</i>	<i>6</i>
Kurser, temadagar och arrangemang	7
Sveriges hembygdsförbund (SHF)	7
<i>ta del av och delta i riksförbundets verksamhet</i>	<i>7</i>
<i>verka för Sveriges hembygdsförbunds fokusområden</i>	<i>7</i>

BAKGRUND

Avsiktsförklaring

Medlemsnytta och medlemsinflytande står i fokus för Skånes hembygdsförbund. Med många och olika samverkansparter skapar vi goda förutsättningar för att stärka hembygdsrörelsens roll i samhället. Genom goda exempel utvecklas föreningarnas och förbundets insatser. Ett mål är att dela kunskap i frågor rörande kulturarvet och skapa möten mellan generationer för ömsesidigt lärande.

Sveriges hembygdsförbund

Skånes hembygdsförbund är medlem i riksorganisationen Sveriges hembygdsförbund.

Hembygdsrörelsens grundsyn

Hembygdsrörelsen är en del av det levande samhället.

Den skapar broar mellan det förgångna, nutiden och framtiden.

Hembygdsrörelsen har ett humanistiskt och demokratiskt synsätt.

Den är öppen för alla, oavsett bakgrund.

Den respekterar kulturarvets skiftande former i tid och rum.

Hembygdsarbetet skapar gemenskap, trygghet och identitet.

Intresset för kulturarvet är drivkraften i engagemanget för hembygden.

Här möts alla generationer.

Antagen av Sveriges hembygdsförbunds stämma i Kiruna 2008.

Hembygdsrörelsens vision

En levande hembygd öppen för alla

- *vi ska värna kulturarvet över tid*
- *vi ska vara en välkomnande rörelse som möter människors kulturarvsintresse*
- *vi ska verka i lands- och stadsbygd*
- *vi ska spela en aktiv roll för en hållbar samhällsutveckling*

Antagen av Sveriges hembygdsförbunds riksstämma i Uddevalla 2017.

Sveriges hembygdsförbunds fokusområden 2018–2022

Förenings- och demokratiutveckling

Barn och unga

Landskapets förändring

Samverka, synliggöra, förmedla, främja och utveckla

visa hembygdsrörelsens bidrag till ett hållbart samhälle

- "kulturarv för överlevnad", dvs förmedla traderad kunskap som möjlig hjälp vid kris och verktyg för att hushålla med resurser
- samarbeta med föreningar och forskare som med hänsyn till kulturarvet verkar för "ett hållbart samhälle"
- arrangera mingeltorg i tätort på temat "kulturarv för överlevnad" och samtalsserie, kallad "Kulturarvsfika", för allmänheten

delta i samhällsdebatten tillsammans med medlemsföreningarna

- stödja medlemsföreningar som vill utnyttja möjligheten att påverka samhällsutvecklingen
- lämna remissvar och yttranden i planärenden
- skriva inlägg och debattartiklar i press och sociala medier samt uppmuntra medlemsföreningarna att göra detsamma

synliggöra hembygdsrörelsen som folkbildare

- synliggöra hembygdsrörelsens demokratiska betydelse för lokalsamhället
- förmedla goda exempel på folkbildande insatser och information i nyhetsbrev
- bredare marknadsföra temadagar och kurser som är öppna för allmänheten

synliggöra medlemsföreningarnas kunskap, samlingar, arkiv och bokutgivning

- besvara förfrågningar gällande förbundets och medlemsföreningarnas verksamheter och kunskaper
- göra artikelregistret över medlemsföreningarnas årsböcker sökbart på hemsidan
- fortsätta arbetet att lägga in medlemsföreningarnas artiklar i artikelregistret
- fortsätta sammanställningen av föreningarnas torpinventeringar
- producera en digital tematisk antologi med ett urval artiklar från medlemsföreningarnas böcker och skrifter
- uppmärksamma platser och berättelser längs Skånelinjen i samarbete med medlemsföreningar och Regionmuseet i Skåne
- framhålla hembygdsrörelsens platser i projektet Hittaut, i samarbete med Skånes orienteringsförbund, lokala orienteringsföreningar och medlemsföreningar

kommunicera förbundets och medlemsföreningarnas roll som kulturaktörer

- delta i mässor och konferenser för att berätta om hembygdsrörelsen
- producera en folder där föreningarnas besöksmål presenteras
- hemsida, nyhetsbrev och sociala medier
- Lengertz kulturpriser, utställning och prisutdelning
- nominering av Årets hembygdsförening, Årets hembygdsbok, Årets industriminne och

Skånes naturvårdspris

- föreslå mottagare av Sveriges hembygdsförbunds utmärkelser

utveckla samarbeten lokalt, regionalt och nationellt

- kontakt och möten med medlemsföreningar för gemensamma frågor och utveckling av verksamheten, t.ex. kretsmöten och ordförandeträffar vår och höst
- kunskapsutbyte, folkbildning och utvecklingsarbete i samverkan med kulturarvsinstitutioner, kommuner, studieförbund, natur- och kulturföreningar, kulturarvsförbund, Länsstyrelsen Skåne, universitet, högskolor samt hembygdsförbunden i sydlänen
- samverkan kring kulturarv i äldreomsorgen
- digitala möten, kurser och utbyten med andra hembygdsförbund, inkl. Sveriges hembygdsförbund
- informera om medlemskap till intresserade föreningar

stödja medlemsföreningarnas utvecklingsarbete

- stötta medlemsföreningarna i deras arbete med att använda kulturmiljöer och utveckla verksamheten genom kurser, temadagar och arrangemang
- förmedla metoder och erfarenheter kring föreningsutveckling till medlemsföreningar
- verka för ökat samarbete och utbyte mellan föreningarna
- jämställdhet och inkluderande gemenskap i hembygdsrörelsen
- sprida information och arbetssätt om Sveriges hembygdsförbunds projekt "Så blir vi yngre"
- sprida och förmedla uppdaterade råd om hantering och vård av föremålssamlingar
- utveckla samarbeten, arbetssätt och nätverk för att stötta föreningarna i deras arbete med hållbar hembygdsturism (Kulturarvet som besöksmål)
- stödja föreningarna i att utveckla texter och berättelser

arbeta med digital tillgänglighet

- stötta medlemsföreningar och erbjuda kurser angående mobilappen Shuttle
- filma ett urval av Skånes hembygdsförbunds seminarier, föredrag och kurser och lägga upp dem på Youtube
- producera film på aktuella teman
- fortbildningar i ljud- och bildproduktion arrangeras för medlemsföreningar
- stötta föreningar i deras användande av digitala mötesverktyg

utveckla samarbetet med släktforskning och arkiv

- Arkivens dag, deltagande på Arkivcentrum Syd
- samarbete med släktforskarföreningar och arkiv på Arkivcentrum Syd kring hembygdsforskning
- delta vid Sveriges Släktforskarförbunds riksstämma samt under Släktforskarveckan
- bjuda in medlemsföreningarna till studiebesök på Arkivcentrum Syd

- bjuda in personer i hembygdsrörelsen att hålla föredrag på Arkivcentrum Syds onsdagscaféer
- tillse att information om medlemsföreningarnas årsböcker finns i forskarsalen på Arkivcentrum Syd
- använda inlånat arkivmaterial och föremål från medlemsföreningarna till utställningar på Arkivcentrum Syd

Barn och unga

utveckla kulturarvspedagogik inom hembygdsrörelsen i samverkan med kulturarvsinstitutioner, medlemsföreningar, skolor och andra organisationer

- fortbildning Arkeologiklubbar i samverkan med det pedagogiska nätverket Uppsökarna
- fortsatt arbete med pilotprojektet På varje plats
- erbjudande om fortbildning: att berätta för en grupp och möta besökare
- erbjuda stöd till föreningar att identifiera och utveckla deras resurser på plats

främja möten mellan hembygdsrörelsen och unga på deras fritid

- Arkeologiklubbar
- Tidsgeograferna, barn berättar med hjälp av Shuttle om en plats de valt själva
- samordna och marknadsföra aktiviteter som vänder sig till barnfamiljer
- i samarbete med medlemsföreningar producera en adventskalender som vänder sig till barn.

med läroplanen som grund stötta medlemsföreningarna i skolsamarbeten

- agera rådgivande och uppsökande för föreningar eller skola (vid förfrågan)
- genom projektet På varje plats ta fram digitala lektionspaket som innehåller material från medlemsföreningar
- sprida information om lärarhandledningar
- sprida information om den nya läroplanen och hur medlemsföreningarna kan knyta an sin verksamhet till den
- erbjuda föreningar att ansöka om ekonomiskt stöd från Skånes hembygdsförbund för busstransport av skolklasser för besök i hembygdsgrårdar
- delta i regionala nätverk för kulturpedagogik och sprida goda exempel till och från hembygdsrörelsen

FN:s konvention om barnets rättigheter

- utbildning i barnkonventionen för styrelse, kansli och medlemsföreningar

Natur- och kulturmiljöer

utveckla samarbeten

- verka för en helhetssyn på natur och kultur med utgångspunkt från Europeiska landskapskonventionen (ELC), Skånes miljömål (Länsstyrelsen) samt Konventionen om biologisk mångfald (Förenta Nationerna, Rio 1992)
- arbeta med hotade kulturmiljöer i och vid vatten
- stimulera naturvård med inriktning på ängar och kulturlandskap, samt biologisk mångfald och insektspollinerings betydelse (Ängaliv) på flera platser i Skåne
- erbjuda vandringsutställningarna "Ängen – till nytta och glädje" och "Skånes landskap i förändring"
- samverka med aktörer i nätverket Kulturmiljö Skåne
- samverka med Regionmuseet i Skåne om fornlämningar och kulturväxter i skogen
- upplysa om invasiva arter och deras spridningsvägar
- samverka med Form/Designcenter kring Gestaltad livsmiljö
- samverka kring Skånska landskapsdagen

Ballingstorp, Biskopskällaren och Björkhagen, Gessie

- arrangera kurser och temadagar för medlemsföreningarna om hur man dokumenterar, underhåller och förmedlar berättelser om sina byggnader och kulturmiljöer

Ballingstorp

- vårda byggnaderna och markerna enligt vård- och underhållsplanen samt arrangera publika aktiviteter, slätterdag, kulturarvsdag, kurser i ängsskötsel och slätter
- utveckla den pedagogiska och publika verksamheten i Ballingstorp för allmänhet och skolor
- arbeta med fokusgrupper i syfte att utveckla den publika/pedagogiska verksamheten utifrån besökarnas önskemål samt öka tillgängligheten till berättelser på platsen
- erbjuda nyhetsbrev till intresserade

Björkhagen

- iordningställande och underhåll av gården
- säkra driftsekonomin genom uthyrning
- skapa en våtmark i samarbete med Sydvästra Skånes vattenråd
- ta fram folder och utställning samt utveckla programverksamhet i samarbete med medlemsföreningar och lokala aktörer
- erbjuda nyhetsbrev till intresserade

Biskopskällaren

- undersöka möjligheten att skapa en lokal intresseförening för fornlämningen

Kurser, temadagar och arrangemang

- Att berätta för grupp
- Arkeologiklubbar
- Ängaliv (seminarier, kurser, slätterarrangemang)
- Mingeltorg
- Kulturarvsdagen
- Björkhagen, Gessie; kurs fönsterhantverk, ängsseminarium, loppis, kulturscen
- Redaktörsträffar
- Nätverk textil
- HembygdsHollywood – kurser och handledning i film- och ljudproduktion
- Temadag kyrkogårdar
- Föredrag arkeologi
- Enskilda arkiv
- Shuttle
- Förnya era utställningar
- Samlingsförvaltning
- Kulturarvsfika
- Kulturarv för överlevnad – brödbakning
- Busstur till fornlämningar och äldre bebyggelse
- Byggnadsvårdskurser
- Transformation 0 % rivning – bevarande av industribyggnader

Sveriges hembygdsförbund (SHF)

ta del av och delta i riksförbundets verksamhet

- Riksstämman (minst två ombud från förbundet samt en observatör från kansliet)
- delta i nätverk, höstmöte, ordförandeträffar och konsulentträffar
- använda och sprida handledningar, nätverk och kontakter till medlemsföreningarna

verka för Sveriges hembygdsförbunds fokusområden

- verka för deltagande i referensgruppsarbete för samtliga fokusområden för ökat kunskapsutbyte och nätverk.

**Skånes hembygdsförbunds styrelse föreslår 2021 års förbundsstämma:
att anta verksamhetsplanen för 2022**